

เอกสารเพื่อการถ่ายทอดเทคโนโลยี

 ชุดความรู้ และเทคโนโลยี การพัฒนาที่ดิน

สำนักนิเทศและถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

การปรับปรุงบำรุงดินเพื่อเพิ่มผลผลิตทุเรียน

ทุเรียน เป็นไม้ผลเศรษฐกิจสำคัญของประเทศไทย การปลูกทุเรียนมีการปลูกในทุกภาคของประเทศ โดยภาคตะวันออกมีการปลูกมากที่สุด ประมาณร้อยละ 50 ของพื้นที่ปลูกทั้งหมด รองลงมาคือ ภาคใต้คิดเป็นประมาณร้อยละ 31 ของพื้นที่ปลูกทั้งหมด จังหวัดจันทบุรีมีเนื้อที่ปลูกมากที่สุด คิดเป็นประมาณร้อยละ 32 ของพื้นที่ปลูกทั้งหมด รองลงมาได้แก่ ชุมพร ระยอง นครศรีธรรมราช และตราด สำหรับภาคเหนือในจังหวัดอุตรดิตถ์ และภาคตะวันออก เชียงเหนือในจังหวัดศรีสะเกษ มีการปลูกเล็กน้อย การเก็บเกี่ยวผลผลิตจะแตกต่างกันตามแหล่งผลิต โดยภาคตะวันออกจะมีการเก็บเกี่ยวในช่วงเดือน เมษายน-กรกฎาคม ขณะที่ภาคเหนือจะเก็บเกี่ยวในช่วงเดือนกรกฎาคม-สิงหาคม ส่วนภาคใต้จะเก็บเกี่ยวในช่วงเดือนสิงหาคม-ตุลาคม

การปรับปรุงบำรุงดิน

การเตรียมพื้นที่ปลูกควรมีการปรับปรุงบำรุงดินก่อนปลูกโดยหว่านพืชตระกูลถั่ว เช่น ถั่วพุ่ม ถั่วพุ่มปอเทือง ในช่วงต้นฤดูฝนหรือปลายฤดูฝน แล้วไถกลบถั่วเมื่อออกดอกบานเต็มที่ จะช่วยเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของพื้นดินและเป็นการปรับพื้นที่ให้มีความอุดมสมบูรณ์สม่ำเสมอ วิธีนี้เหมาะสมสำหรับพื้นที่ที่ปล่อยไว้อว่างเปล่า ไม่มีไม้ยืนต้นมากนัก จะช่วยให้สะดวกในการไถพรวน หรือพื้นที่ที่มีตอไม้และไม้ยืนต้น จำเป็นต้องไถกำจัดวัชพืชออกให้หมด และปรับสภาพพื้นที่ให้เรียบและถ้าเป็นพื้นที่เก่าปลูกพืชอื่นมานานควรไถปูน เช่น ปูนมาร์ล หินปูน ปูนขาว ในช่วงที่ดินขึ้น อัตรา 1-2 ตันต่อไร่ เพื่อปรับสภาพความเป็นกรดของดิน แล้วไถปรับพื้นที่ให้เรียบในกรณีที่ต้องการธาตุแมกนีเซียมและปรับสภาพความเป็นกรดของดินด้วยก็ไลโดโลไมท์

1. การใช้ปุ๋ยพืชสดปรับปรุงดิน

1.1 ปลูกพืชปุ๋ยสดเป็นพืชแซม ทำการปลูกพืชปุ๋ยสดแซมระหว่างแถวไม้ผลในช่วงปีแรกๆ เช่น ถั่วเขียว อัตรา 6 กิโลกรัมต่อไร่ ถั่วเหลืองและถั่วพุ่ม อัตรา 8 กิโลกรัมต่อไร่ ถั่วพุ่ม อัตรา 10 กิโลกรัมต่อไร่ (เลือกปลูกชนิดใดชนิดหนึ่ง) เมื่อปลูกพืชปุ๋ยสดครบอายุ 50 วัน สามารถตัดนำมาคลุมดินหรือสับกลบเพิ่มอินทรียวัตถุให้กับดิน

กรมวิชาการ
ศูนย์ปฏิบัติการวิจัยและพัฒนาพืชไร่และพืชสวน

การปรับปรุงบำรุงดินเพื่อเพิ่มผลผลิตทุเรียน

1.2 ปลุกพืชปุ๋ยสดคลุมดิน เมื่อทุเรียนมีอายุมากขึ้นให้ปลุกพืชตระกูลถั่วคลุมดิน เช่น ถั่วคาโลโปโกเนียม อัตรา 2 กิโลกรัมต่อไร่ ทว่าระหว่างแถวไม้ผล จะช่วยป้องกันวัชพืช

2. การใช้ปุ๋ยอินทรีย์

ในช่วงที่ไม้ผลเจริญเติบโต ให้ขุดร่องลึก 10 เซนติเมตร ตามแนวทรงพุ่มของต้นพืช แล้วใส่ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก อัตรา 20-25 กิโลกรัมต่อต้นลงในร่อง แล้วกลบด้วยดิน อัตราการใส่จะเพิ่มขึ้นตามอายุหรือขนาดทรงพุ่ม

3. การใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำ

โดยใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำ เจือจางด้วยน้ำ 1:500 ฉีดพ่นหรือรดลงโคนต้น ทุกๆ 1 เดือน เพื่อเร่งการเจริญเติบโตของลำต้นและใบ จนกระทั่งถึงช่วงออกดอกและเมื่อติดผลอ่อน

4. การใช้ปุ๋ยเคมี

4.1 ต้นทุเรียนอายุ 1-2 ปี ควรใส่ปุ๋ยสูตร 15-15-15 ประมาณ 0.5 กิโลกรัมต่อต้นและเพิ่มขึ้นประมาณ 0.5 กิโลกรัมต่อต้น โดยแบ่งใส่ 2-3 ครั้ง ควรใส่หลังจากตัดแต่งกิ่งและกำจัดวัชพืชแล้ว

4.2 ช่วงก่อนออกดอก 1-2 เดือนควรใส่ปุ๋ยสูตร 15-5-20 ประมาณ 2-3 กิโลกรัมต่อต้นเพื่อช่วยกระตุ้นหรือเร่งการออกดอก

4.3 ระยะติดผลอ่อน หลังจากดอกบานประมาณ 60 วัน ควรใส่ปุ๋ยที่มีธาตุโพแทสเซียมสูง สูตร 15-5-20 ประมาณ 1-2 กิโลกรัมต่อต้น เพื่อช่วยการเจริญเติบโตของผลและช่วยให้คุณภาพของเนื้อดีขึ้น

4.4 หลังจากติดผลแล้ว 5-6 สัปดาห์ ให้ใส่ปุ๋ยเคมีสูตร 12-12-17 หรือ 13-13-21 หรือ 4-16-24 ประมาณต้นละ 2-4 กิโลกรัม เพื่อเร่งการเจริญของผล

4.5 หลังจากติดผลแล้ว 7-8 สัปดาห์ ให้ใส่ปุ๋ยเคมีสูตร 0-0-50 ประมาณ 1-2 กิโลกรัม เพื่อเพิ่มคุณภาพเนื้อและเพิ่มความเข้มของสีเนื้อ

5. การใช้ปุ๋ยเคมีร่วมกับปุ๋ยอินทรีย์และผลิตภัณฑ์จุลินทรีย์ดิน

จะทำให้ผลผลิตทุเรียนสูงสุด และสามารถลดประมาณการใช้ปุ๋ยเคมีลงได้ 20-40 เปอร์เซ็นต์ ■

ข้อมูลจาก : คู่มือการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตและการใช้ปุ๋ยที่เหมาะสมกับสภาพดินและชนิดของพืช
กรมพัฒนาที่ดิน มกราคม 2549

สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่

- สำนักวิจัยและพัฒนาการจัดการที่ดิน โทร 0-2579-1970
- สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 1-12
- กรมพัฒนาที่ดิน ถนนพหลโยธิน เขตจตุจักร กทม 10900 โทร 0-2579-8515

หรือที่